

BOIAN COSTEȘ:

**Agonia continuă,
Voivodina va învinge!**

VOIVODINA LIBERĂ

EDIȚIE SPECIALĂ

ANUL XI

Nr. 32

APRILIE 2008

**Despre destinul
Voivodinei treubie să se
hotărască în Voivodina**

SCRISOARE VOIVODINENELOR ȘI VOIVODINENILOR

DRAGI PRIETENI!

In fața noastră sunt zile importante. De multe ori până acum s-a vorbit despre însemnătatea alegerilor, dar alegerile care ne sunt în față merită cu adevărat să fie numite de importanță deosebită și pentru Voivodina și pentru întreaga Serbie și pentru fiecare dintre noi în parte.

Alegând delegații în Adunarea Populară a Republicii Serbia participăm la referendumul între Europa și izolare. De aceia ne-am adunat în jurul listei „Pentru Serbia europeană”, pe care sunt aceia care au dat dovadă că sincer pledează pentru valorile europene și calea rapidă în Comunitatea europeană, indiferent de ideile diferite când este vorba despre alte teme politice. Calea pe care țara trebuie să pornească după aceste alegeri este mult mai importantă decât interesele strict legate de politica partidelor și diferențele între ele.

La alegerile pentru Adunarea P.A.Voivodina, credem că este important ca cetățencele și cetățenii Voivodinei să aibă posibilitatea să aleagă între mai multe opțiuni democratice. Noi, Liga Socialdemocraților Voivodinei, mergem cu lista „Împreună pentru Voivodina – Nenad Cijanac”, care este unica listă pe care sunt partide și organizații fondate și care funcționează pe teritoriul Voivodinei. Suntem încrezuți că pentru Voivodina în Voivodina trebuie să luptăm cu ambele mâini, că nu se poate ca o mână să fie legată la spate de disciplina de partid față de centrala din Belgrad.

Despre destinul Voivodinei trebuie să se hotărască în Voivodina. De fiecare dată când vine cineva din Belgrad să propage ideile noastre, noi îl acceptăm, dar ră,ânem convinși că despre interesele Voivodinei cel mai bine gândim noi care nu avem stăpâni politici la Belgrad. Pentru noi cel mai important țel este ca toți în Voivodina să trăiască bine, pe când partidele a căror centrală este la Belgrad au și alte priorități.

Trebuie să acționăm repede. Am pierdut deja douăzeci de ani în războaie, izolații, sancțiuni, inflații și stat pe loc. Noi avem nevoie de Serbia în Uniunea europeană, stabilă, sigură și pe care se poate conta, iar în ea Voivodina autonomă, regiune europeană, fără frontiere față de prieteni, fără frică de viitor și siguranță, fără șomaj și sărăcie.

Pentru noi asigurarea progresului și viitorului sigur pentru cetățencele și cetățenii acestei țări este cel mai înalt grad de patriotism. Noi în Voivodina nu dorim să producem în nici un mod nici un rău Serbiei, dar provincia noastră este parte a Serbiei la fel ca și Belgradul sau alte părți a acestei țări și de aceea merită pe drept să fie respectată și valorificată.

Astăzi, veniturile personale și pensiile în Voivodina sunt cele mai mici în din întreaga Serbie. Aceasta nu se poate permite. Restituirea proprietăților (Naftagas, căile ferate ale Voivodinei, drumurile Voivodinei, poșta și telecomunicațiile voivodinene, Electrovoivodina) și veniturile autohtone ale Voivodinei sunt condiția pentru o viață mai bună și standard mai înalt a tuturor care trăiesc în Voivodina. Am dovedit că suntem capabili să apărăm interesele provinciei noastre. Prin muncă asiduă și insistență am reușit să stopăm realizarea contractului dăunător pentru concesionarea autostradei

Horgoș – Pojega. Primi am ridicat vocea împotriva și ne-am opus acestui furt al Voivodinei.

Întreprind privatizările dăunătoare în Șinvoz din Zrenianin, deschizând problema de furt în cadrul IP “Căile ferate ale Serbiei”, acționând în cadrul altor privatizări ilegale în Voivodina am dovedit că pentru noi este prioritară lupta pentru drepturile muncitorilor și a tuturor care sunt jertfele tranziției. Lupta noastră continuă.

Dacă noi, Voivodinene și Voivodineni, suntem capabili să muncim și creem, atunci putem și să dispunem și administrăm câștigul și averea!

Pentru noi orașul Novi Sad este capitală.

Pentru noi Subotića, Zrenianin, Panciova, Sombor, Vârșeț, Kikinda și Sremska Mitrovița sunt capitale.

Pentru noi fiecare oraș în Srem, Banat și Bacica este capitală, iar fiecare sat, cel mai important. Fiecare persoană din Voivodina merită să trăiască așa cum trăiesc oamenii în lumea dezvoltată, indiferent de apartenența națională, limbă, credință, rasă și proviniență. Fiecare copil merită să doarmă liniștit.

Că toate acestea spunem serios și pregătiți să le îndeplinim garantează ani în șir de muncă lăsați în urmă și ani în care ne-am dovedit, și la bine și la rău.

Noi, Liga Socialdemocraților Voivodinei nu ne-am schimbat, nici că ne vom schimba. Noi niciodată nu ne-am retras și nu ne-a fost frică. Aceasta lăsăm altora.

Va fi greu, dar vom învinge. A ajuns timpul.

NENAD CIJANAC

BOIAN COSTEȘ, PREȘEDINTELE ADUNĂRII PA VOIVODINEI, DESPRE CONCESIUNEA „HORGÔ – POJEGA”:

AGONIA CONTINUĂ, VOIVODINA VA ÎNVIŢE!

După câteva zile de certuri serioase când este vorba despre clădirea autostrăzii Horgoș – Pojega, Guvernul tehnic la „sedința telefonică” a prelungit termenul de închidere a construcției financiare pentru concesionar până la sfârșitul anului iar în decurs de 90 de zile să asigure garanții bancare. Astfel de rezolvare pentru unii „compromis” iar pentru alții „păgubitoare” a încheiat încă o fază a acestui proiect. Sigure sunt doar două lucruri: că ultimul cuvânt îl va spune noul guvern, după 11. mai și că Voivodina nu va întrerupe cerințele.

„Din informații contradictorii despre aceia care sunt următorii pași pe care îi va face Guvernul Republicii Serbia în legătură cu concesiile pentru autostrada Horgoș – Pojega clar se vede că contractul semnat, care este rău și pentru Voivodina și pentru Serbia, are susținere în rândurile puterii de la Belgrad” a spus Președintele Adunării PA Voivodinei, Boian Costeș.

El a susținut că Guvernul Republicii Serbia în mai multe rânduri a prelungit termenii concesionarilor, cu toate că această investiție din parte unui mare număr de experți din domeniul cădirilor și economiei precum și din partea celor mai relevante instituții internaționale a fost calificat ca nesigur și neeconomic.

„Și mai departe cu deplină răspundere susțin că acest contract este riscant iar urmările le vor simți toți cetățenii noștri. Și pe mai departe voi insista să fie publicate toate detaliile contractului, îndeosebi acele părți care se ascund de public, precum și că dacă acest proiect va fi realizat, Voivodina să primească surse pentru magistrala bănățeană și drumul în jurul Frușcăi Gora”, a subliniat Costeș.

Președintele parlamentului voivodinenan a mai spus că este vizibil că concesiile Horgoș – Pojega este lăsat noului Guvern al Serbiei.

„Aceasta este unica știre bună care ne dă speranța că se va gândi asupra propunerii. Sunt sigur că noul Guvern al Serbiei despre concesiile Horgoș – Pojega va gândi în parametri economici și nu din motive politice, că nu va accepta aceea ce aduce profit doar unor persoane și că va găsi rezolvare ca toți cetățenii și cetățencele, nu numai din Voivodina ci și Serbia, să fie mulțumiți.”, a subliniat Costeș.

Dar cum a început?

Numai patru zile înainte de a începe clădirea autostrăzii Horgoș – Pojega, Guvernul Serbiei prin majoritatea de voturi a respins propunerea Ministerului pentru infrastructură ca consorțului „Alpina – Porr” să se dea dreptul de începere a lucrărilor fără avizele corespunzătoare prevăzute prin contract precum și fără garanțiile bancare. Concesionarul a trebuit până la 31. martie anul curent garanțiile bancare să a asigurat sursele financiare necesare pentru întreg proiectul care se estimează la mai mult de un miliard de euro, iar înainte cu câteva zile a cerut să se permită lucrările cu garanția pentru surse doar pentru primul an. Miniștrii din rândul DS și G17 Plus nu au acceptat această propunere și au cerut ca concesionarul în 90 de zile să prezinte garan-

CERTURI ÎN GUVERN, CERTURI ÎN FAȚA ZIARIȘTILOR

După cearta la sedința Guvernului, miniștrii actualului Guvern „tehnic” sau certat și la conferința de presă după aceea. Ministrul pentru infrastructură, Velimir Ilici l-a ofensat pe ministrul economiei Mlagian Dinchici, care la această conferință a apărat hotărârea miniștrilor din G17Plus și a DS de ce nu trebuie începute lucrările la autostrada Horgoș – Pojega care este dăunătoare pentru cetățenii Serbiei.

„Mie îmi este dezgustător când ministrul economiei spune prostii. Eu nu sunt financiar, dar ascult prostiile lui... Îmi este greață. Domnule Dinchici, aici a-ți vorbit de parcă sunteți micul Bulă.” După aceea Ilici a adăugat că a crescut pe șantier și nu poate Dinchici să-i țină lecții.

Tot timpul cât a vorbit Ilici, lui Dinchici i-a fost neplăcut, dar a reușit să se abțină de la comentarii. După monologul susținut de domnul Ilici, i-a răspuns: „Cine este mic și cine mare nu spune Ilici ci cetățenii Serbiei”. La conferința de presă au vorbit și ministrul pentru planul național de investiții, Dragan Gilas, ministrul pentru comerț și turism Predrag Bubalo și reprezentantul statului pentru concesiile Mihailo Marcovici.

Ilici l-a criticat câteva minute pe Dinchici spunând „că i-a fost grață și că dorește ca în Guvernul Serbiei să nu mai fi miniștrii autodidacți ai finanelor”. Ilici nu a avut milă nici pentru ministrul finanelor Mirco Ţvetcovići, care nu a fost prezent la conferință.

A mai spus că nu poate să înțeleagă de ce Ţvetcovići la început a susținut lucrările la autostradă ca dintr-o dată, la sedința Guvernului să se „îndoie” și să voteze împotriva. La un moment dat, Dinchici a cerut să se întrerupă conferința de presă, pentru că a fost încrezut că totul a scăpat de sub control. Aceasta nu au acceptat ziaristii pentru a putea în continuare să pună întrebări. Cuvântul l-a cerut și Mihailo Marcovici la care a reacționat Gilas susținut că nu poate vorbi pentru că nu a fost pusă nici o întrebare. „Pe d-voastră nimeni nu va întrebat nimic” a spus Gilas, la care Marcovici a răspuns: „Dar eu sunt cel mai competent” primind răspuns de la Gilas: „Da, da, sunteți”. Bubalo tot timpul și-a acoperit fața, după cum relatează B92, iar apoi răspunzând la întrebările ziaristilor, indirect a criticat colegii din DS și G17Plus din cauză că au stopat lucrările la autostradă. El a spus că la început ministrul finanelor Mirco Ţvetcovići și înlocuitorul premierului Bojodar Gelici la început au fost pentru ca apoi să voteze contra.

„Nu îmi este clar ce forțe negre s-au întâmplat și i-au convins să-și schimbe părerea”, a spus Bubalo. Ministrul pentru NIP atunci s-a ridicat demonstrativ, fiind încrezut că Bubalo vorbește urât despre colegi. „Vorbiți despre colegii din guvern urât și eu nu doresc să ascult aceasta. Să vă fie rușine”, a spus Gilas și a plecat de la conferință. Așa s-a terminat povestea despre „unul dinre cele mai mari proiecte în istoria Serbiei”. Sau abia a început...

co la semnarea contractului nu a fost consultat nimeni din administrația voivodineană și în felul acesta nu a fost respectată Legea despre concesiuni”, a relevat Costreș.

La fel a mai susținut că va continua să pledeze pentru interesele cetățenilor Voivodinei „ pentru că mai sunt multe lucruri de rezolvat de exemplu restituirea averii Voivodinei, NIS, drumurile, PTT, Telecom și bogățiile naturale”.

TADICI VS. KOȘTUNIȚA

În fața ședinței, în povestea despre concesiune, sau mai precis despre destrămarea concesiunii, au luat parte și președintele Serbiei Boris Tadić și premierul Voislav Koštunić. Tadić primul a declarat că autostrada Horgoș-Pojegea nu ar trebui să se construiască fără garanții bancare. „ Nu se poate clădi autostrada fără garanții căci atunci probabil nu se va clădi” a spus Tadić și adăugat că ideea nu este ca cineva să primească dreptul să clădească ci ca autostrada să fie clădită. „Ideea nu este să înceapă lucrările ci autostrada să fie clădită pentru ca să nu fim una din puținele țări în Europa care nu are o rețea de drumuri”, a relevat Tadić. Pe de altă parte, Voislav Koštunić a susținut că „ anunțul că miniștrii din Partidul democrat care sunt majoritatea în Guvernul Serbiei nu vor vota pentru începerea lucrărilor la autostrada Horgoș-Pojegea prezintă prima destrucție a dezvoltării economice a țării”. Koštunić a spus ziarștilor că „ numai cu câteva zile înainte cu câteva zile vicepremierul a declarat că dacă concesionari doresc singuri să finanțeze lucrările anul acesta, atunci pot imediat începe”.

„Acum vedem că a ajuns ordon de undeva să se stopeze clădirea autostrăzii și hotărârea miniștrilor din DS reprezintă direct pierdere pentru Serbia și cetățenii ei”, a subliniat premierul.

BUGET NOU:

NOI TEME PENTRU ADMINISTRATIA PROVINCIALĂ

Adunarea PA Voivodina a adoptat Propunerea bugetului Provinciei Autonome Voivodina pe anul 2008. Înainte de a critica, trebuie spus că bugetul planificat pe acest an este de 56 miliarde dinari. Ar fi malițios să spunem că acest buget este mic. Din an în an este tot mai mare și în bună parte, și de această dată, va acoperi necesitățile cetățenilor și instituțiilor din Voivodina. Trebuie subliniat că bugetul PA Voivodinei, după spusele experților, din anul 2000 a fost în permanentă creștere și în opt ani s-a majorat de 350 ori, de la 152 milioane la 56 miliarde.

Însă, dacă avem în vedere că în cea mai mare parte cetățenii Voivodinei cel mai mult la „trezoreria” de stat, nu putem fi mulțumiți cu sursele care, în primul rând, se întorc din bugetul republican în Voivodina. Într-o țară decentralizată și modernă este absolut logic ca aceia care cel mai mult lucrează, cel mai mult și au și acesta este unul din principiile Ligii Socialdemocraților din Voivodina.

Delegații LSV au susținut propunerea Hotărârii despre bugetul PA Voivodinei pentru anul 2008., susținem proiectele de dezvoltare, anunțul de noi locuri de muncă, îndeosebi investiții în domeniul sănătății, cu toate că suntem convinși că sursele investate în acest domeniu sunt mici și că ar trebui majorate.

Credem că trebuie mai multă atenție acordată datelor care se referă la aceea ce numim „ investiții capitale în Voivodina”.

Liga social democraților a Voivodinei încă înainte de adoptarea Constituției Republicii Serbia, a atras atenția la articolul 184. al Constituției RS în care scrie că bugetul pentru PA Voivodina este de minimum 7% în comparație cu bugetul Republicii Serbia, iar trei șeptimi din bugetul PA Voivodina va fi folosit pentru finansarea cheltuielilor investiționale ceace și pe mai departe socotim că este rușinos și reprezintă cel mai nou furt al Voivodinei.

Cum se prezintă lucrurile acum, în comparație cu anul trecut când PA

Maia Sedlarevici

Voivodina a primit doar 4% din bugetul Republicii Serbia, iar 3% au fost doar surse transferate de RS în bugetul PAV, în conformitate cu articolul 3. alineatul 6 a Legii despre bugetul Republicii Serbia pentru anul 2007., anul acesta situația diferă puțin. De data aceasta, Legea despre buget pentru anul 2008. în articolul 4., alineatul 6 spune „ Restul surselor de cel puțin 7% din bugetul RS se vor transfera în bugetul PAV prin împărțire 5 – Guvernul, capitolul 3.12 – Cancelaria pentru planul național de investiții și alte proiecte a acesteia”.

Cu toate că suntem în situația când ne găsim în fața alegerilor parlamentare și nu avem guvern, legile sunt acelea care se respectă și de aceea trebuie să punem câteva întrebări.

Un impediment este articolul 32. a Decizie prin care se aleg proiectele pentru PNI și regulile cum se realizează. Aici scrie că „ despre sursele PNI care se găsesc în buget prin împărțire și care sunt menite pentru proiecte pe teritoriul Voivodinei decide ministrul”.

Toată stima ministrului de resort dar trebuie să punem întrebare cum este posi-

bil ca ministrul de resort să știe mai bine decât administrația provincială care sunt cele mai importante proiecte pentru Voivodina și Voivodineni și să nu scrie că trebuie consultat cineva din administrația provincială, să nu spunem că reprezentanții administrației provinciale să hotărască despre aceasta?!

Trebuie să întrebăm cum este posibil ca despre aproape jumătate din banii care din bugetul republican se întorc în PA Voivodina, poate și hotărăște UN OM, ministru de resort pentru PNI.

Aceea ce este foarte important, iar anul trecut a apărut și ca impediment, nici unde în Decizie nu este precizat în ce mod se face plățirea pentru realizarea proiectelor, adică, într-o tranșă, de două ori pe an sau kvartal și nici care este termenul de plățire.

Sursele în întregime pentru investiții capitale în Voivodina sunt de cca 23 miliarde dinari, despre o treime hotărăște ministrul pentru PNI și numai de bunăvoința lui depinde dacă va consulta reprezentanții administrației provinciale când va face alegerea proiectelor care vor fi finansate. Pe de altă parte, avem Fondul de investiții capitale, care, la fel, depinde de bunăvoința conducerii republicane în ce măsură și dinamică în Voivodina se vor întoarce banii care aci au fost câștigați.

Se pare că suntem foarte abili să câștigăm banii dar nu avem dreptul să îi folosim și împărțim.

De aceea, astăzi, când este adoptat bugetul provincial și când ne găsim în pragul alegerilor provinciale, deputații LSV din nou avertizează la urmările păgubitoare a unei astfel de relații a organelor Republicii Serbia față de PA Voivodina și în noul Consiliu Executiv al PA Voivodina are temă să inițieze schimbarea Deciziei prin care se aleg proiectele PNI și modulul de realizare ca în viitor reprezentanții cetățenilor și cetățencilor Voivodinei să aibă prilejul singuri să hotărască ce este prioritate pentru dezvoltarea Voivodinei și o viață mai bună a cetățenilor ei.

**În numele grupului deputaților „Împreună pentru Voivodina”
Maia Sedlarevici**

DOUĂ JUBILEE ALE VOIVODINEI:

SĂ NU SE UITE...

Liga socialdemocraților de 18 ani este limina autonomiei Voivodinei. Majoritatea Voivodinenilor de la noi așteaptă, mai mult sau mai puțin, să asigurăm provinciei dar și tuturor localităților ei, statutul pe care îl au celelate regiuni în Comunitatea europeană

Multe jubilee vor aniversa anul acesta Voivodineni, personale și în sânul familiei. Multe date importante vor sărbători organizațiile și colectivele de pe teritoriul Voivodinei în 2008. Două dintre acestea au o importanță deosebită.

Prima este 160. de ani de când Voivodina a primit autonomia. Marele imperiu, voievodului Șuplicaț i-a dat Voievodatul și de atunci, din 1848. Voivodina a trecut prin aproape zece state și și-a păstrat, mai mult sau mai puțin, autonomia. Majoritatea voivodinenilo, cu excepția perioadei până în 1974. – 1988. în Republica Socialistă Federativă Iugoslavia, nu a fost mulțumită cu gradul de autonomie pe care l-au avut. De la personalitatea care a reușit să învingă pentru numele Voivodina, multe personalități de seamă au luptat pentru această „palmă de pământ” – loța Laloșevici și mulți alții până la Nenad Cijanac – cu intenția ca această regiune să se organizeze după măsura oamenilor.

Al doilea jubileu este 20 de ani de la „revoluția de iaurt”, din 6. octombrie 1988., când totul ce au clădit înaintașii noștri s-a prăbușit. La această dată a început și destrămarea țării în care am trăit iar Voivodina a ajuns să simtă proverbul „să dea D-zeu să ai și să pierzi”. Abia astăzi suntem conștienți că în urma noastră atunci au rămas 14. ani scrise cu litere de aur în istoria noastră. Am dovedit, în acea perioadă, că știm să scriem și adoptăm legi, că știm și putem să le aplicăm și că avem rezolvare pentru cei care nu le respectă. Ne-am dovedit și nouă și altora că știm cu banii noștri, dar nu numai la Novi Sad ci și în fiecare comunitate locală. A înflorit economia, progresul a fost vizibil în toate domeniile de viață. Unicul ce a fost rău a fost posibilitatea ca totul să se destrama. Să nu ne scundem după deget „iuartul” a fost doar ultima lovitură în proiectul creat de clica de la Belgrad tradus în viață de diferite servicii.

Liga socialdemocraților de 18 ani este limina autonomiei Voivodinei. Majoritatea Voivodinenilor de la noi așteaptă, mai mult sau mai puțin, să asigurăm provinciei dar și tuturor localităților ei, statutul pe care îl au celelate regiuni în Comunitatea europeană. Dealtfel, dintodeuna, noi am fost Europa „în miniatură” și de aceia această datorie nu este imposibilă. Dar nu este nici ușor, iar cel mai greu este să scoatem mâna celor din cercul „2” din buzunarul nostru.

Radovan Radovanović

Văd, aud și știu că a ajuns timpul ca Voivodineni din nou să poarte grija de drumurile proprii, de „naftagas”, de banii câștigați și de sine însuși. Cetățenii Serbie știu că această țară în cel mai scurt timp trebuie să se decentralizeze. Nu este permis ca banii noștri să se întoarcă din Belgrad când ei și cum ei vreu ci țării trebuie să alocăm cât este prescris iar de restul să se îngrijească cei care i-au câștigat. De multe ori s-a dovedit că doar ligașii când vorbesc despre desputernicia celor din cercul „2” și cred în aceasta și vor face tot posibilul ca fiecare localitate din Serbia să –și primească averea și banii câștigați. S-a întâmplat și în trecut, vedem și astăzi că apar „autonomași” mai mari decât noi, bineînțeles din Belgrad care știu mai bine ce trebuie făcut în Voivodina și pentru ea. Aceasta numai până capătă voturile, iar apoi ca și în trecut.

În fiecare zi vizităm localitățile din Voivodina, ne întrevădem cu necunoscuți și cunoscuți, și suntem siguri că a bătut ceasul. A ajuns ziua când Voivodineni doresc să semneze acord cu Liga socialdemocraților și pornească ÎMPREUNĂ PENTRU VOIVODINA. Sunt pregătiți și unii și alții. Noi majori, am trecut bolile copilăriei, iar cetățenii Voivodinei mai mult decât convingi că suntem aceia care vor pleda pentru interesele lor. Suntem conștienți de răspunderea pe care o preluăm, dar și de puterea și susținerea pe care o avem. Suntem pregătiți, Voivodineni să ne acorde încrederea iar Liga socialdemocraților să-și realizeze programul și misiunea și aceasta cu un singur țel: o viață mai bună a tuturor cetățenilor.

LA ALEGERI FIECARE VOT ESTE IMPORTANT:

NU EXISTĂ ALEGĂTORI MICI

L-am supraviețuit și pe premierul dr Voislav, ca și pe mulți alții, din cauza căror au trecut multe trenuri spre Europa. Am supraviețuit 10 ani de iad, acum avem 10 ani de curățire dar și certitudinea că ne învrătim în cerc. În deziluzia în care suntem numai zicătoare că fiecare rău are și un bine, ne salvează. În cazul nostru salvarea se numește – alegeri, care pentru a mia oară pun la probă capacitatea noastră care nu prea este la nivel înalt.

În această poveste preelectorală mă voi referi la comunitățile naționale având în vedere că și songură aparțin uneia din ele. Nu-mi amintesc de perioada „chielor” din trecut, dar cu acest principiu mă întâlnesc de fiecare dată când se formează listele electorale a candidaților. De obicei atunci toate partidele își amintesc că în această țară trăiesc și minorități naționale și că ar trebui și ele să se găsească pe listă pentru că fiecare vot are aceeași importanță indiferent dacă vine de la apartenenț al poporului majoritar sau minoritar. Acest obicei se „respectă” cât pentru o opțiune civică atât și pentru Europa, pentru că chiar comunitățile naționale sunt balanța și trambulina spre Europa.

Apartenenții comunităților naționale care se găsesc pe listele candidaților unor partide sunt conștienți că se găsesc acolo numai din motivul că aparțin unei naționalități, grup social sau „cheia” gen.

Apartenenți ai comunităților naționale se găsesc și pe lista acelor partide care numai cu câțiva ani în urmă le-au promis sandviciuri pentru a se întoarce în țara mamă iar mulți dintre ei cu forța au fost și duși acolo. Pentru aceștia, spre fericire, nu se dau voturile minorităților naționale.

Multe dintre aceste comunități în Voivodina, Serbia, au partide naționale. Ruteni, de exemplu, nu au. Dar interesele lor naționale diferă de interesele Ungurilor, Rromilor, Croaților, care au partide și de aceea nu se țin de principiu că cei mici trebuie să-i susțină pe cei mici cum sunt și singuri, pentru că necesitățile diferă.

Dacă Ruteni ar avea un partid, (experiența dovedește că este mai bine să nu-l aibe) pentru el ar vota numai rutenii. Și niciodată, în nici un parlament nu s-ar găsi nici un Rutean, cu excepția în local la Kula, Jabali și eventual Vrabas, la Novi Sad mai greu pentru că aci trăiesc cca. 3.000 de Ruteni. Serbia încă nu a adoptat principiul european ca fiecare comunitate națională să aibă dreptul la reprezentanți în parlament indiferent de număr și dacă au partid național. Voivodina cu mult înainte a fost pe cale să realizeze aceasta, înainte de toți. Dar acest drept i-a fost luat.

Pentru a putea să îndeplinească drepturile naționale, economice de educație și multe altele, Voivodina trebuie să redevină o regiune bine organizată economic cu putere legislativă, juridică și executivă și bine înțeles cu proprietate și bani. Trebuie să-și primească deplina autonomie care i-a fost luată.

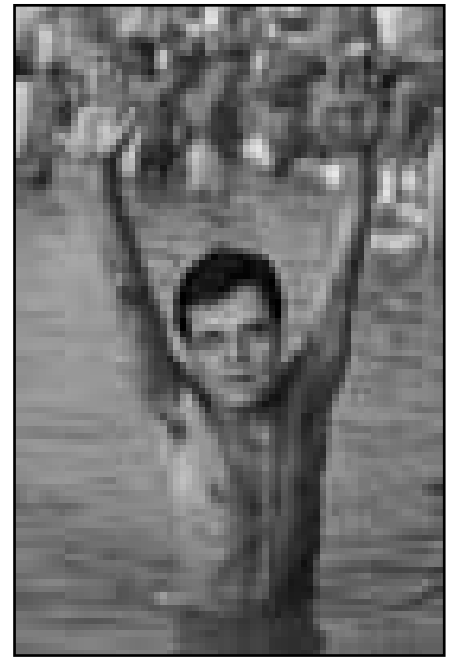
Din motivul că Voivodina nu are aceasta, tinerii Ruteni în masă pleacă în Canada, tinerii Slovaci nu se întorc de la studii din Slovacia, tinerii Sârbi lucrează prin lume nu în profesia pentru care țara li-a plătit să se pregătească, iar tinerii Unguri cu nostalgie ascultă muzica tamburiței voivodinene la numai câțiva kilometri... dincolo de frontieră. Voivodina a rămas fără oameni orientați civic. Politicienilor orientați spre Voivodina, liber putem spune în general doar Ligii socialdemocraților din Voivodina le trebuie ajutor. Prilejul îl avem, se numește alegeri.

Olena Papuga

KOŠTUNICA DR VOJISLAV

PLECAREA OMULUI CU GRIMASĂ

În ultimele zile politicienii din partidul premierului care pleacă, Voislav Koštunița, Ai Partidului democrat Sârb și ai partidului ministrului care pleacă Velimir Ilici, Serbia Nouă, au dovedit că pentru ei Serbia este doar pologonul de realizare a intereselor proprii.

Campania electorală sub mottoul „Cosovo este Serbia” are ca țel poziții cât mai bune în fața alegerilor la toate nivelurile.

Patriotismul mincinos și demagogia domină în prezentările publice a lui Voislav Koštunița și Velimir Ilici. Acest tandem călătorește zilele acestea prin Serbia și cheamă la mobilizarea întregului popor sârb numai pentru a se învinge ideea Serbiei europene. Premierul care pleacă împarte ecusoane cetățenilor Serbiei și îi convinge că acest metal le va aduce un mâine mai bun.

În strada Knez Mihailova unul din trecători când s-au împărțit aceste ecusoane l-a întrebat pe Voislav Koštunița: „Ce gândiți de fapt să faceți cu Cosovo și Serbia?. Răspuns nu a primit ce au putu vedea și telespectatorii TV B ci doar zâmbetul acru al premierului cu o grimasă dureroasă.

Acea grimasă dureroasă și reprezintă Serbia de astăzi. La putere sunt politicienii ne pregătiți pentru lucruri serioase, iar unica acti-

Alexandar Marton

vitae politică le este plasearea și „încălzirea” ideilor care nu au bază reală.

Politica actuală a unor Partide din Serbia, în primul rând Partidul democrat al Sebiei, a radicalilor și a Serbiei Noi este foarte periculoasă pentru Serbia. O astfel de politică riscă calea Serbiei spre Europa și recheamă izolarea țării care ar putea fi mult mai aprigă decât aceia din anii nouăzeci când procentul neangajaților a fost de 45%, venitul mediu puținilor angajați circa 5 mărci germane, iar cozile pentru alimente la fel de lungi ca și cozile la stațiile de benzină. Deci, kilometrice.

Politica imaginară și mitomanică față de Cosovo și politica nesperioasă față de Uniunea europeană este un mare risc al Serbiei, dar are toate șansele să fie și mai acute dacă aceste partide vor câștiga opțiunea democrată și europeană la alegerile din 11. mai.

Carava premierului care pleacă în urmă cu câteva zile a vizitat și satul voivodinean Jaša Tomici unde acești așanumiții populști pentru a nu știu câta oară au dovedit că lupta pentru interesele Voivodinei și cetățenii ei nu este ceva ce pentru ei prezintă prioritate.

Afară de camere de filmat, automobile și drapelurile partidelor locuitorii acestui sat care înainte cu trei ani au fost nefericiți de inundații, nu au văzut nimic.

Nimic din digurile promise, iar Timișul din amenință, nimic din sanarea caselor, nimic din construirea de întreprinderi de producție. Un mare nimic. Totuși, au fost zâmbete a miștrilor care pleacă. Întrebarea e de ce zâmbesc? Aceasta o știu doar ei.

Premierul care pleacă, știe că pleacă. Știu aceasta și miniștrii lui, șefetarii de stat, înlocuitorii și ceilalți funcționari. Fiind conștienți de aceasta tot mai pot dăuna. Aceasta nu putem să le permitem.

Ei sunt slabi și le rămâne doar zâmbetul acru și grimasa pe față.

Nouă ne rămâne ÎMPREUNĂ să ne luptăm PENTRU VOIVOI

DIN UNGHIUL DEPUTAȚILOR:

CĂILE FERATE – UNDE MERGE TRENUL NOSTRU?

Din anul 1990 a început destrămarea și înstrăinarea proprietăților voivodine de mari proporții. Atunci Căile ferate din trei părți au devenit din nou întreg, astfel că din Voivodina au fost luate peste 100 de kilometri de sisteme electrice pregătite pentru electrificarea rutei Subotića – Sombor – Bogojevo, au dispărut șine noi în lungime de 30 km. iar „întunericul a înghițit” câteva sute de locomotive și vagoane noi. Căile ferate în Voivodina sunt în stare de dezastru. Este aceeași situație și la căile ferate și la drumuri. Ca explicație este faptul că despre toate grija o poartă guvernul lui Koštunića, adică ministrul de resort mr Velia Ilici.

Încercând să slaveze ce se mai poate salva, grupul deputaților a Ligii socialdemocraților din Voivodina a propus să se constituie întreprinderea publică a Căilor ferate. Faptul că această propunere nu a fost acceptată ne convinge că avem dreptate. Suntem conștienți că în cel mai scurt timp o altă opțiune politică va prelua această idee și astfel se va populariza. „Ligași” ar fi de acord și cu o astfel de rezolvare dacă ar garanta ca proprietatea voivodineană, în acest caz căile ferate, ar primi patron care să se ocupe de aceasta ca un adevărat gospodar când este vorba de căile ferate, vagoane, locomotive și siguranța călătorilor. Fără dilemă este nevoie ca cineva să aibă grijă de averea voivodineană și în ea să investeze.

Dejan Ceapo

Acum este cazul să amintim că până la venirea lui Milošević la putere situația a fost satisfăcătoare. La sfârșitul anilor optzeci Voivodineni au avut la electro locomotive pentru viteze de 160 km/oră și vagoane pentru viteze de până la 200 km/oră. Fiecare fabrică a avut cale ferată industrială pentru transportul materiilor prime și a produselor. Realitatea acum

este mai mult decât sumbră. În Serbia trenurile merg cu viteze de 45km/oră. La Novi Sad mai multe trenuri sunt întrerupte decât ce pleacă din gară. În iunie anul trecut într-o singură zi din 35 de trenuri, 23 au fost scoase din program. Cândva în Voivodina pentru pasageri au fost 350 de vagoane, acum în total 50. Din 235 de locomotive diesel sau electro se folosesc abia treizeci. Pe relația Subotića – Belgrad în 1926. s-a călătorit trei ore și 15 minute. Astăzi se călătorește trei ore și opt minute. O mare rușine...

Totul aceasta este din cauza centralizării puterii, sau mai bine spus din cauza dezinteresului și a incorecției elitei politice de la Belgrad pentru averea Voivodinei. Dacă în toate acestea este și ceva bine, atunci este faptul că Voivodineni sunt tot mai conștienți de poziția înjositoare în propria țară. Mai ales când pe zi ce trece crește numărul cetățenilor care doresc să hotărască despre banii proprii.

KIKINDA: CORP VIU

Se planifică noi alegeri, la tot mai multe niveluri, după cum se pare, iar noua rezolvare legislativă pentru locale nu prevede cenzus pentru femei! Iată-ne din nou acolo unde am fost odată: un pas înainte, doi înapoi. Unele din partidele politice (aveți dreptul să ghiți de trei ori care) la Kikinda aproape că au sărbătorit și au fost mai mult decât buburoase. Chiar și membrele acestor partide s-au bucurat (?!). Numai că se impune întrebarea cine va întoarce siritul în butelie când odată a ieșit? Nu trebuie să uităm că femeile în Kikinda și Voivodina formează 51% din corpul electoral, și că partidele care serios doresc să câștige și să mențină pozițiile aceste voturi – trebuie. Corpul electoral pe care îl formează femeile nu se poate neglija. Este un corp viu și heterogen, cu reacții neplanificate, simpatii și antipatii, și foarte înclinat la absistența electorală. În același timp neplanificat se în mare număr apare la urne surprinzând sfel și analiticienii și comisiile electorale. Cel mai zelos votează pensionarele dar avem exemple când toate femeile au ieșit la vot. După astfel de situații ne-a fost mai ușor: rezultatele era cum trebuie. Cea mai încrezută opțiune întodeuna a pierdut când femeile au ieșit la vot.

Nu trebuie să trecem cu vederea că femeile din Kikinda sunt nemulțumite, neangajate, sărăcite și pe drept înfricoșate de radicalizarea societății, inervate de durități și escalarea acestora. Aici este șansa pentru partidele cu opțiuni socialdemocratice care oferă program pentru o viață normală: pace și siguranță, în schimb. Și, nu în ultimul rând un standar mai bun în locul sărăciei.

G. Perunovic Fiat

VOIVODINA NU ESTE VACĂ DE MULS!

Liga socialdemocraților din Voivodina în decursul lunii februarie și martie, în mai multe orașe și sate a organizat campania „Voivodina nu este vacă de mulș!”. Prin tribune, acțiuni și performanșe în întreaga Voivodină, LSV a încercat să evidențieze probleme pe care le întâmpinăm de când Voivodina nu mai are autonomie deplină și ingerințele pe care le-a avut cândva.

„Voivodina nu este vacă de mulș” de fapt vorbește despre politica greșită a Guvernului Republicii Serbia, precum și a vârfului de stat față de Voivodina și cetățenii și cetățenele ei, care formează 27% de locuitori, 30% din teritoriul Serbiei și aduc la bugetul de stat 35. – 55% surse financiare. Și pe lângă datele amintite, Voivodina în comparație cu Cosovo, prin Constituția Serbiei este de rangul doi, pentru că în preambulul Constituției pentru Cosovo este garantată autonomia iar Voivodina nu se amintește, dar i se garantează doar rușino 7% din bugetul Republicii Serbia (Constituția Republicii Serbia, art. 184. aliniatul 4.).

Președintele Ligii Socialdemocraților Voivodinei a subliniat că numai datoria din privatizarea întreprinderilor, „pentru că jumătate aparțin Voivodinei”, este de un miliard și jumătate de dinari, iar republica nu că nu dă acești bani ci nici cele 7% garantate Voivodinei din buget nu respectă.

– Nu fug oamenii de Serbia ci de politica care se poartă. După ultimile întâmplări de la Belgrad și incendierea ambasadelor, primi după Bin Laden am atacat SUA, pentru că ambasada este teritoriu suveran a unui stat. Iar noi ne mirăm că nu doresc să ne adopte credite – a menționat Cianac. A adăugat că nici Cosovo nu este în Serbia pentru că l-am pierdut în războiul din 1999., când Slobodan Miloșevici a semnat acordul trădător de la Cumanovo prin care acea parte a Serbiei a fost abandonată.

– Acum suntem în poziția ca noi care am luptat împotriva lui, trebuie să ne rușinăm de faptele pe care le-a făcut. Noi nu avem de ce să ne fie rușine, pentru că măcar în Voivodina a fost clar pentru ce suntem și împotriva cui suntem”, a spus Cianac.

Modul de comportare față de resursele economice ale Voivodinei a făcut ca cetățencele și cetățenii Voivodinei să fie la marginea existenței, iar mulți dintre ei a rămas fără loc de muncă după vinderea companiilor voivodine și proprietăților pe aproape nimic. Unul dintre cele mai clare exemple este concesiunea pentru auto-strada Horgoș-Pojega, care aproape jumătate este deja construită cu banii Voivodinei, precum și semnarea acordului energetic u Rusija, adică planul ca Industria petrolieră a Serbiei să se vândă Gaspromului rusesc, iar 95% din NIS este proprietate voivodinenă. Liga socialdemocraților Voivodinei nu este împotriva concesiilor nici privatizării, dar este împotriva modului cum se fac acestea.

– Din cauza clauzelor contractului de clădire a autostrăzii Horgoș – Pojega, Voivodina va pierde 450 milioane de euro, ceace este 90 mii de locuri de muncă, iar acesta nu putem permite dacă avem în vedere că în Voivodina avem 240 mi de

someri – a spus Boian Costreș, înlocuitorul președintelui LSV. El a mai subliniat că ridicarea taxei pentru circulație această pierdere se majorează cu încă 95 milioane de euro, iar cerere Doice Banc, unul din finansieri autostrăzii, ca datoriile față de ea să se acopere primele, clar vorbește că nici investitorii nu sunt siguri în privința reușitei acestui proiect.

Cu motivarea că întreg potențialul Serbiei trebuie folosit pentru ca Cosovo să se întoarcă în granițele Serbiei, suntem martorii furtului averii Voivodinei. Liga socialdemocraților Voivodinei nu va permite noului guvern să continue să vâneze în ceață, și sub motivul Cosovo, în mod similar să înstrăineze JAT și Electroprivreda Serbiei.

– În decursul anului 1983 producția de derivate petroliere pe teritoriul Voivodinei a acoperit cerințele ei ceace înseamnă în în această privință a fost de sine stătătoare, iar Guvernul ne pune în poziție de dependență față de Rusia. Gasul din Rusia a majorat prețul zilele acestea, iar aceasta în primul rând va lovi cetățenii Voivodinei, pentru că ei constituie 60% din corpul celor care îl cheltuie. Nu sunt împotriva vinderii NIS, nici chiar împotriva vinderii companiei rusești, dar pen licitație, pentru a avea adevăratul preț a acestei companii și să nu fie în pierdere cetățenii Voivodinei – spune Costreș.

Liga socialdemocraților din Voivodina cere, în concordanță cu Legea constituțională, ca Voivodinei și comunelor să se restituie averea. Abia când comunitățile locale, precum și organele provinciale vor dispune de averea proprie este posibil să planificăm un progres. Fără avere, comunele nu au posibilități să rezolve problemele cetățenilor.

În convorbiri cu cetățenii și simpatizerilor în decursul campaniei „Voivodina nu este vacă de mulș”, Liga socialdemocraților Voivodinei a declarat că nu va va întrerupe lupta pentru apărarea intereselor voivodine, și în același timp interesele întregii Serbiei, pentru că numai Voivodina economic dezvoltată va fi în posibilitate să ajute și dezvoltarea Serbiei, precum și apropierea ei de Comunitatea europeană.